

ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΤΟΥ GUY DE MAUPASSAN

ΑΛΛΟΤΕ...

‘Ο πάργος ήταν παλιού ρυθμού, έπάνω ο’ έναν δασωμένο λόφο, μέσα σ’ε μεγάλα δένδρα. Έμπρός-έμπρός μιὰ λιθόγρεια στέγνα με μαρμαρίνες γυναικες μέσα της πού κολυμπούσαν.

‘Ολα εκεί έχουν κάτι τ’ό αρχαίο, κάτι τ’ο παλαιό. ‘Από τ’ο γέριμο πάργο, ώς τ’α τεχνικά τ’α σπήλαια, όπου κοιμώνται έρωτες άλλων αιώνων. ‘Ολα φαίνονται σάν ν’α μιλιάνε, γιά τ’α παλιά τ’α έθιμα, γιά τ’α παραλυμένα ήθη, γιά τ’ους παρελθόντας έρωτας, γιά τις κοψές άρεσκοιες τών παλιών ανθρώπων.

Σ’ ένα μικρό σαλόνι Λουδοβίκου ΙΕ’ μιὰ πολύ γριά γυναίκα, κάθεται άκίνητη, σάν ν’αγε πεθαμένη, σ’ ένα μεγάλο μαλακό ανάκλιτρο.

Τ’ο θολό της βλέμμα χάνεται πέρα εις τόν κάμπο, σάν ν’α βλέπη μέσα εις τ’ο ύλοος όπτασιες τής νεότητός της. ‘Από τ’ο άνοιχτό παράθυρο υπαίθριον όσους χόρταν και άνθρών. Τ’ο ζωμένο άερακι, άναίετοι τ’α λευκά μαλλιά της γύρω σ’ο τ’αρωμένο μέτωπό της και τις παλμές της άναμνήσεις μέσα σ’ο κεφάλι της.

Κοντά της, ένα σκαμνάκι κεντημένο, μιὰ κόρη με μακρυά ξανθά μαλλιά, πλεγμένα σ’ε κορσίδα. κεντάει ένο ύφασμα γιά τήν ‘Αγία Τράπεζα της ‘Εκκλησίας. Τ’α μάτια της εινε ρεμβώδη, και ένψ τ’α δάκτυλά της εργάζονται γοργά, ό νους της κάπου ταξιδεύει.

‘Η μάμμυ γύρισε ο’ αυτήν :

— Βέρθα, τής λέγει, διάβασέ μου, παιδί μου, καμιά έφημερίδα ν’α μάθω άκόμα τί γίνεται σ’ αυτόν τόν κόσμο !

‘Η νέα πήρε μιὰ έφημερίδα και έφριξε μιὰ ματιά.

— ‘Ολο γιά πολιτικά λέει γιαγιά. Θέλεις ν’α οσύ τ’α διαβάσω ;

— ‘Οχι, μάτια μου. Δέν έχει τίποτε ιστορίες έρωτικές ; ‘Ο έρωτας πέθανε πλέον γιά τήν Γαλλία και δέν μιλιάνε πλέον γιά άπαγωγές ή γιά έρωτικά κατορθώματα, σάν πρώτα ;

‘Η κόρη κτύπαζε καλά.

— Νά, ειπε. Κάτι λέει έδώ μιὰ επιγραφή : ‘Ερωτικό δράμα’.

— ‘Α, διάβασέ μου τ’ο αυτό.

‘Η Βέρθα άρχισε. ‘Ηταν μιὰ ιστορία βιτριολιού. Μιὰ γυναίκα γιά ν’α εκδικηθή μιὰ έρωμένη τού άνδρός της, τού έκαψε τ’α μάτια και τ’ο πρόσωπο. Κατόπιν άθωώθηκε από τ’ο Κακοηγοδικείο ένψ έζπτωκραύγαζε τ’ο πλήθος.

‘Η γρηά στενοχωριότανε καθώς τ’ο άκουγε κ’ επανελάμβανε συχνά :

— Είνε φοβερόν ! Μ’α εινε τρομερόν αυτό τ’ο πράγμα ! Βρές μου, παιδί μου, άλλο τίποτε !

‘Η Βέρθα έψαξε και πάρα κάτω σ’η στήλη τών δικαιοτηριών, και άρχισε γιά ν’α διαβάξη :

— ‘Στυγερόν δράμα’. Μιὰ κόρη, ήπάλληλος ο’ ένα κατασπνια άγάππου ένα νέον. ‘Επειτα γιά ν’α τόν εκδικηθή τού τράβηξε μιὰ πιστολιά και τόν άφισε κοντόσόν. ‘Ο ένορκοι, ήθικολόγοι άνθρώποι, συμπάθησαντες γιά τόν άνομο έρωτα τής δολοφόνου, τήν άθώωσαν.

Τώρα παιά ή γρηά—μάμμυ, θύμωσε και ειπε με’ φωνή πού ετρεμε :

— Μ’α τρελλοί εισθε, λοιπόν, σεις οι σημερινοί ; Τρελλοί εισθε ; ‘Ο Θεός σ’α έδωκε τόν έρωτα, τήν μόνη μαγεία τής ζωής. ‘Ο άνθρώπος πρόσθεσε τήν γυναικολατρεία, τήν μόνη διασκοπείαν τού χρόνου μας, και σεις άνακατέετε ο’ αυτό, τ’ο πιστόλι και τ’ο βιτριόλι, σάν ν’α βάζη καινεις λάσπη, μέσα ο’ ένα μπουκαλάκι κρασιού τής ‘Ισπανίας !

‘Η Βέρθα δέν καταλάβαινε γιάτι θύμωσε ή γιαγιά της.

— Μ’α γιαιτί, σ’η τ’α γυναίκα εκδικηθήκε. Γιά φαντάσου ν’α είνε παντρεμένη και ν’α τήν άπατάη ό άνδρας της !

‘Η γριά άνασπώθηκε.

— Καλέ, τι ιδέες εινε αυτές, πού δίνουν σήμερα σ’α κορίτσια !

— Μ’α ό γάμος είνε ιερός, γιαγιά !

— ‘Ο έρωας εινε ιερός, όχι ό γάμος ! ‘Ακουσε, κορίτσι μου, μιὰ γριά πού ειδε τρεις γενεές και ζέρει πολλά, πάρα πολλά γιά τούς άντρες και γιά τις γυναίκες. ‘Ο γάμος και ό έρωτας δέν έχουν τίποτε κοινόν. Παντρεύεται καινεις γιά ν’α ουσίθη μιὰ οικογένεια, κ’ ή οικογένεια γίνεται γιά ν’α άποτελεσθή ή κοινωνία. ‘Η κοινωνία, μάλιστα ! ‘Η κοινωνία δέν μπορεί ν’α κινή χωρίς γάμο. ‘Εάν ή κοινωνία είνε μιὰ άλλοσίδα, ή κάθε οικογένεια εινε και ένας κήπος της. Γιά ν’α συγκληθούσιν αυτοί οι κήκοι, χρειάζονται πάντοτε, όμοια μέταλλα.

‘Οταν παντρεύονται δέν πρέπει ν’α ένώνουν τις άναλογίες, ν’α συννάδουν τις περιουσίες, ν’α συνδένουν τις όμοιες τάξεις, ν’α εργάζονται γιά τ’ο κοινό συμφέρον, πού εινε ό πλούτος, και τ’α παιδιά. Δέν παντρεύεται καινεις, παρ’α μιὰ φορά μονάχα, επειδή τ’ο άπατεί ό κόσμος. ‘Ημπορεί όμως ν’α αγαπήση καινεις χίλιες φορές σ’η ζωή του, γιάτι έτσι μ’ας έκανε ή φύσις. ‘Ο γάμος εινε ένας νόμος, βλέπεις, ένψ ή έρωας εινε ένστικτον πού μ’ας ώθει πότε από δ’α και πότε από κεί. ‘Εκαμαν νόμους πού γρονθοκοπούνται, με τ’α ένστικτά μας. ‘Ηταν άνάγκη, αλλά τ’α ένστικτα, πάντοτε, εινε πειθό θανάτ’α και δέν πρέπει κανένας ν’α τούς άθιόταται πολύ, άφού προέρχονται από τόν Θεόν, ένψ οι νόμοι, προέρχονται από τούς ανθρώπους.

‘Εάν δέν ευφράν’ετο ή ζωή με έρωτα, με όσον τ’ο δυνατόν πολύν έρωτα, παιδάκι μου, όπως βάζουν ζάχαρι σ’α γιαιτρικά, γιά τ’α παιδιά, καινεις δέν θ’α ήθελε, ν’α τ’α παήρην όπως είνε.

‘Η Βέρθα τρομαγμένη, γούρλωσε τ’α μάτια της. Ψιθύρισε :

— ‘Αχ, γιαγιά, γιαγιά, μόνον μιὰ φορά μπορεί καινεις ν’α αγαπήση.

‘Η γρηά, σήκωσε τ’α χέρια της, πού τρέμαν πρός τόν ουρανόν ώσάν ν’α ήθελε ν’α επικαλεσθή σ’όν άποθανόντα θεόν τών έρώτων. Φώναζε όργισμένη :

— Καταντήσατε ότ’αυα χυδαίων, ότ’αυα ποταμών. ‘Από τήν εποχή τής έπαναστάσεως, ό κόσμος έγινε άγνώριστος, έβαλλε σ’ομφώσεις λέξεις, ο’ όλες τις πράξεις και πληκτικά καθήκοντα ο’ όλες τις γωνίες τής ύπάρξεως. Πιστεύετε εις τήν αιώνιαν ίσότητα και τ’ο αιώνιον πάθος. Σ’ας έκαμαν σίτηρος γιά ν’α σ’α ειπουν ότι πεθαίνουσε από άγάπη. Εις τ’α δικά μου χρόνια, έκαμαν σίτηρος γιά ν’α διδάζοντ’ους ανθρώπους, ν’α αγαπώνε όλες τις γυναίκες. Κι’ έμεις !

‘Οταν κανένας εύγενής μας ήρασε, τού στέλλαμε ένα άκόλοσθο. Και όταν μ’ας έρχότανε, καμιά νέα ιδιοτροπία, άμέσως τόν έδιώχναμε, εάν δέν κρατούσαμε και τούς δύο.

‘Ενα μικρό μειδίωμα χάραζε σ’α χείλη της γριάς, και μιὰ κακία έλαμψε σ’ην άκρη τού ματιού της, ή πνευματώδης και φιλοσοφική κακία τών ανθρώπων εκείνων, πού πιστεύουν ότι δέν εινε πλασμένοι με τήν ίδια ζωή πού πλασθηκαν οι άλλοι οι χυδαίοι.

Κατακίτρινη ή κόρη έψιθύρισε :

— Τότε ή γυναίκες δέν εχανε τιμή.

‘Η μάμμυ έπασσε ν’α μειδιά.

— Δέν ειχαν τιμήν ! ‘Επειδή αγαπούσαν και τολμούσαν ν’α τ’ο πούν και ν’α τ’ο καυτηθούνε μάλιστα. ‘Αμ’ παιδί μου, άν καμιά από μ’ας, τις μεγαλύτερες κυρίες τής Γαλλίας έμνε, χωρίς έρασιή, άλη ή άδλη θ’α τήν γελοίοσε. ‘Οσες θέλανε ν’α ήσούνε καλά, άλλως μπαίνανε σ’ο μοσαφιρί. Και φαντάζεσαι σ’ο, ότι ό σύττυγός σου, μόνον σένα θ’α αγαπά, σ’ε όλη τ’α ζωή σου ;

‘Είνε δυνατόν ;

‘Εγώ λοιπόν, οσύ λέω, παιδί μου, ότι ό γάμος εινε πράγμα άναγκαίο γιά ν’α ζήση ή Κοινωνία, αλλά δέν εινε μέσα εις τήν φύσι μας, αυτό ν’α ζήσης.

Στ’η ζωή, έντ’α μόνον πράγμα καλό ύπάρχει. ‘Ο έρωας. Και επειδή σεις κακώς τόν έννοείτε, επειδή τόν διαφθείρετε, τόν κάνετε ή κάτι τί έπίσημον, σάν ιερή μοστήριο ή κάτι πού τ’ο άγοράζετε σάν ρούχο.

‘Η κόρη έπασσε τ’α τρεμάμενα και ζαρωμένα χέρια τής γρηάς :

— Πάψε, γιαγιά, σ’ε παρακαλώ, γιαγιά μου, πάψε !

‘Από έξω τ’ο άερακι έμπαζε άνοιχτάτικες εφωδιές, ή μαρμαρίνες γυναικες όρσοερες κολυμπούσαν μέσα εις τις λίμνες και οι έρωτες ζωντάνευαν μέσα σ’ών σππλαιών τις σκιές.

— Έσοκώσατε τήν ευτυχία σας, προδοτηέψατε τόν έρωτα κουράσατε με κοιταμάρες, τ’η ζωή σας.

— Πάψε, γιαγιά μου, σ’ε παρακαλώ.

— Εισθε άνθη πατημένα μέσα σ’ε ξερά βιβλία, άνθη χωρίς άρωμα, χωρίς ζωή, χωρίς χαρά, χωρίς φώς, χωρίς μεγάλην άγάπη...

‘Η κόρη άρχισε ν’α κλαίη.

— Γιαγιά μου, πάψε !...

Γκ’ο ντ’ε Μωπασσάν

“Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ,,

